

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE*

3. Lékařská fakulta - Univerzita Karlova v Praze

Autor práce: Purevsuren Enkhbayar
Vedoucí práce: Prof. MUDr. Milena Černá, DrSc.
Název práce: Geneticky modifikované organismy – výhody, zdravotní rizika, legislativa
Autor posudku:
(jméno, příjmení, zaměstnavatel, kontakt – e-mail, telefon): MUDr. F. Kožíšek, CSc.; 3. LF UK, frantisek.kozisek@lf3.cuni.cz

Oponent

Body

V hodnocení využijte slovní vyjádření s respektováním charakteru a zaměření práce

0-4

- 1 **Aktuálnost problematiky, originalita práce, praktická potřeba a uplatnění předpokládaných výstupů práce...**

4

Jedná se o aktuální téma v ochraně veřejného zdraví, typické „emerging issues“, jehož závažnost je daná jednak tím, že dopad uvádění GMO do oběhu na zdraví a životní prostředí není dosud vědecky řádně prozkoumán a že vztah veřejnosti k tomuto problému je dost polarizovaný – část veřejnosti tento problém přeceňuje, část podceňuje (a vinu na tom nese také nedostatek informací).

Teoretická část představuje literární rešerši a zahrnuje popis definice a vysvětlení základních pojmů, shrnutý argumenty pro a proti GMO, popsány přínosy a rizika GMO a související legislativa (ČR, EU, USA) a její problémy. Tato část je velmi přehledně a srozumitelně zpracována.

Experimentální část spočívala v šetření znalostí o GMO v Mongolsku formou dotazníku. Lze se domnívat, že se jednalo o první takové šetření provedené v této zemi a nízká úroveň vědomostí (která by však v ČR nemusela být nutně o moc vyšší!) naznačuje, že je potřeba se touto oblastí dále zabývat.

Poznatzky ze šetření mohou pomoci rozvíjet dialog na národní úrovni v Mongolsku o potřebě a způsobech informování veřejnosti o uvedené problematice.

- 2 **Samostatnost zpracování, vhlad autora do problematiky, přehled nejzávažnějších domácích i zahraničních literárních pramenů, databází, a to i v širších souvislostech zejména s ohledem na praktické výstupy....**

2

Teoretická část ukazuje, že autorka má o problematice dobrý přehled v celé šíři (odborné i legislativní), bylo čerpáno i ze zahraniční literatury. Praktická část ale ukazuje, hodnocení výsledků a jejich diskuse není silnou stránkou autorky, což poněkud omezuje praktické využití výsledků.

- 3 **Formulace cílů a záměrů práce, výzkumných otázek, hypotéz. Samostatné zvládnutí odborného problému, získaných údajů, odborného textu. Výsledky a závěry práce, skutečný praktický i teoretický přínos práce...**

2

Cíl práce a hypotézy byly jasně formulovány. Distribuce dotazníků, resp. přesvědčování respondentů muselo určitě vyžádat nemalého úsilí. Bohužel zpracování výsledků a jejich diskuse není na potřebné úrovni. Jestliže ze 128 oslovených souhlasilo s vyplněním dotazníku (a dotazník vyplnilo) jen 100 osob, pak návratnost (response) dotazníku není 100 %, ale jen 78 %. Způsob výběru respondentů byl podle autorky „nahodilý“, což však není totéž co „náhodný“ a tudíž reprezentativní – což však autorka v diskusi nekomentuje (podle struktury vzdělání byla zjevně oslovena vzdělanější skupina obyvatel). V diskusi se většinou jen opakuje metodika, ale samotné diskuse jsou věnovány jen 2-3 věty. Autorka uvádí, že 85 % respondentů neví, zda kupují geneticky upravené produkty či nikoliv – ale vůbec nediskutuje, zda vůbec mají možnost se něco takového dozvědět – zda jsou výrobky (potraviny) v tomto směru v Mongolsku vůbec značeny (?), resp. zda se vůbec v Mongolsku používají (?).

4 **Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení publikační normy...**

1

Rozsah práce je dostatečný, jazyk (přestože se nejedná o rodný jazyk autorky) je na přijatelné úrovni – jen tu a tam se vyskytují drobné chyby. Práce je celkem přehledně zpracována, ale přestože obsah slibuje číslování stran, strany číslovány nejsou a tak je velmi ztížená orientace v textu. Bohužel literatura je z 90% nesprávně citována – u některých zahraničních prací je uveden autorský kolektiv a název a rok vydání, ale ne kde a jak byly vydány; řada českých citací, kde je uveden autor (např. č. 2,3,4,19 ad.), obsahuje doplněk „autor neznámý“ (?) Směrnice EU nejsou citovány celým názvem a číslem, ale jen internetovým odkazem, kde je lze nalézt; u internetových odkazů není uvedeno datum přístupu; někde jsou autoři uváděni celým jménem i příjmením (např. č. 8 a 10) jinde jen příjmením (např. č. 19). Některé citace uvedené v textu zřejmě neodpovídají, popř. v literatuře vůbec uvedeny nejsou (v textu je např. odkaz na citaci č. 28, ale seznam literatury má jen 26 položek atd.

9

**Poznámky,
doplňky
posuzovatele:**

**Otázky k
obhajobě:**

Proč se vytvářejí a pěstují herbicid tolerantní plodiny (např. sója, kukuřice ad. rezistentní na glyfosát)?

Pokud se vytvářejí geneticky modifikované brambory odolné vůči choleře (viz kap. 2.1)?

Myslíte si, že vědomosti české populace o GMO jsou lepší než v Mongolsku? Pokud ano, proč?

Hodnocení celkem: *Doporučuji - nedoporučuji práci k obhajobě:*

Práci doporučuji k obhajobě

Návrh klasifikace práce: *výborně - velmi dobře – dobře - nedostatečně*

Velmi dobře

Datum:

25.8.2011

Podpis:

* nehodící se vymažte nebo škrtněte

Doporučená klasifikace celkového hodnocení BODY	KLASIFIKACE	Poznámka
13 a více	Výborně	Minimálně dva body v každé položce
9 až 12	Velmi dobře	Minimálně jeden bod v každé položce
6 až 8	Dobře	Maximálně možná jedna "nulová" položka
5 a méně	Nevyhověl	Více jak jedna "nulová" položka

